

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

СЬОМА СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання

23 лютого 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Стенограма пленарного засідання
23 лютого 2022 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Позачергове засідання
(Середа, 23 лютого 2022 року)

Прийняття Закону України «Про затвердження Указу
Президента України «Про введення надзвичайного стану
в окремих регіонах України» ...4

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Зал засідань Верховної Ради України
23 лютого 2022 року, 21 година 23 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Запрошую народних депутатів до залу, думаю, за декілька хвилин ми почнемо наше засідання.

Шановні колеги, прошу народних депутатів займати свої місця.

Добрий вечір, шановні депутати! Добрий вечір, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! У зв'язку з прийняттям Президентом України рішення про введення надзвичайно стану в окремих регіонах України та відповідно до пункту 31 частини третьої статті 83, частини першої статті 85 Конституції України ми сьогодні проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України.

Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати її до кінця реєстрації.

Шановні народні депутати... (*Шум у залі*). Ну, бачите, у когось, може, погана пам'ять.

Прошу народних депутатів зареєструватися.

У залі зареєструвалися 327 народних депутатів. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати, згідно з пунктом 31 частини першої статті 85 Конституції України, пунктом 21 частини першої статті 106 Конституції України, статей 5, 6 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» Президент України 23 лютого вніс на розгляд Верховної Ради України проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України» ([№ 7108](#)).

Відповідно до статті 189 Регламенту Верховної Ради України питання про затвердження указу Президента України про введення надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях розглядається Верховною Радою без голосування щодо включення його до порядку денного за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому. Таке питання може вноситися на розгляд Верховної Ради без попередньої підготовки в комітетах, але комітети провели таку підготовку.

Відповідно до Регламенту пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідь Секретаря Ради національної безпеки і оборони України – до 7 хвилин (можна і менше, Олексію Мячеславовичу), після цього співповідь

від профільного комітету – до 5 хвилин (можна і менше), далі ми пропонуємо виступи від депутатських фракцій і груп – по 2 хвилини (лише від тих фракцій, які бажають, ми так домовилися, таких фракцій буде небагато), і після цього переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, сприймаємо такий регламент? Заперечень не буде ні в кого?

Шановні народні депутати, переходимо до розгляду питання. Слово для доповіді надається Секретарю Ради національної безпеки і оборони України Олексію Мячеславовичу Данілову.

Будь ласка, Олексію Мячеславовичу.

ДАНІЛОВ О.М., Секретар Ради національної безпеки і оборони України.

Шановні народні депутати, шановний пане Голово! Сьогодні відбулося засідання Ради національної безпеки і оборони України під головуванням Президента України, на якому розглядалося одне питання: про введення надзвичайного стану в Україні. На засіданні була заслухана доповідь міністра оборони України, міністра внутрішніх справ України, Голови Служби безпеки України, керівників розвідувальної спільноти, прикордонної служби. Надана інформація була детально обговорена на предмет ризиків і загроз суверенітету та територіальної цілісності нашої країни.

У цьому плані головним викликом нашої безпеки була, є, і залишається агресивна політика Росії по відношенню до нашої країни. 21 лютого 2022 року керівництвом Російської Федерації визнано незалежність самопроголошених «ЛНР/ДНР» та прийнято рішення щодо введення на тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей підрозділів збройних сил Російської Федерації. Такі дії є продовженням політики Російської Федерації щодо ескалації збройної агресії проти нашої країни, нав'язування сепаратизму, провокування міжнаціональних, міжконфесійних конфліктів, масових безпорядків, що загрожує безпеці, життю та здоров'ю наших громадян, державному суверенітету, конституційному ладу та територіальній цілісності нашої країни.

Підривна діяльність спеціальних служб Російської Федерації, підтримувана нею діяльність сепаратистських сил, кримінальних та незаконних військових угруповань на окупованих територіях Донецької та Луганської областей, здійснення ними терористичної діяльності набули характеру збройного протистояння і загрожують поширенню на інші регіони нашої країни.

З метою нормалізації обстановки в державі, забезпечення захисту та охорони державного кордону, протидії злочинності, підтримання громадської безпеки та порядку, створення умов для належного функціонування органів державної влади, місцевого самоврядування та інших інститутів громадянського суспільства, запобігання спробам захоплення державної влади та зміни конституційної влади України шляхом насильства, керуючись пунктами 5 і 6 частини другої статті 4 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану»,

на засіданні Ради національної безпеки і оборони було прийнято відповідне рішення.

Шановні колеги, я дуже вас прошу підтримати це рішення. Ми доволі довго утримувалися від таких рішень щодо введення надзвичайного стану на тих чи інших територіях. Сьогодні ситуація ускладнилася, вона не проста. Ми не будемо нічого приховувати від вас, нам треба цей режим, і ми пропонуємо ввести його на всій території нашої країни, крім Донецької і Луганської областей. На території Донецької і Луганської областей діє інший режим, який пов'язаний з проведенням нами ООС.

Ситуація, ще раз наголошую, не проста, але вона абсолютно контрольована. За даними розвідок усіх наших партнерів, за даними наших розвідок, за даними наших аналітиків, без внутрішньої дестабілізації на території нашої країни захоплення України неможливе. Питання внутрішньої дестабілізації для Російської Федерації – це питання номер один.

Для того щоб запобігти цим подіям, на засіданні Ради національної безпеки і оборони ми обговорили це питання, Президент його підтримав, і я дуже вас прошу підтримати дану пропозицію Президента нашої країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо пану Секретарю Ради національної безпеки і оборони Олексію Мячеславовичу за доповідь.

Ми домовилися, що запитань не будемо ставити, тому що ми і так сьогодні провели в дискусіях дуже багато часу.

Шановні народні депутати, до слова для співповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич. Будь ласка, Олександр Михайловичу.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні колеги! Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 23 лютого 2022 року розглянув проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України» (№ 7108), доопрацьований, поданий Президентом України.

Метою проекту є затвердження Верховною Радою України відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України та частини першої статті 5 Закону «Про правовий режим надзвичайного стану», Указу Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України» ([№ 63/2022](#)) від 23 лютого 2022 року.

Комітет одностайно ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту закону прийняти його за основу і в цілому, затвердивши рішення Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Олександр Михайловичу.

Шановні колеги, ми домовилися, що даємо можливість виступити тим депутатським фракціям і групам, які мають бажання. Прошу відповідні депутатські фракції і групи записатися на виступи до 2 хвилин.

Слово надається народному депутату Качному, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Олександр Сталіноленовичу, будь ласка.

Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

Бачите, всі захотіли виступити.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги! Запровадження надзвичайного стану призводить до окремих негативних явищ і наслідків у макроекономічній і монетарній площині, ви це вже бачили сьогодні в обмінниках. Я поясню, у чому тут фішка і основні моменти.

По-перше, це відтік прямих іноземних інвестицій, по-друге, є ще один момент, який стосується падіння і девальвації національної грошової одиниці. На сьогодні в нас складна ситуація, і тому Національному банку необхідно буде втримати гривню. З цієї точки зору я звертаю вашу увагу на те, щоб усе-таки всередині країни вирішувати питання, які стосуються національного масштабу і національної економіки, яким чином зараз будемо втримувати гривню.

Перше. Національний банк не має резерву для інтервенції національної грошової одиниці. Для цього необхідно сформувати резервний фонд, який буде докапіталізовувати і підтримувати національну грошову одиницю.

Друге. Необхідно врахувати інфляційні ризики, які також на сьогодні будуть. Послухайте уважно, я кажу саме про те, що необхідно врахувати для того, щоб збити ці панічні настрої для національної економіки. Це важливі речі макроекономічного і монетарного характеру, тому важливо те, що має сьогодні робити, наприклад, Національний банк України.

І останнє. Є питання щодо виконання контрактів за окремими договорами. Ми також це маємо враховувати для того, щоб галопуюча інфляція не накрила країну.

Тому з цієї точки зору інфляційні, девальваційні, інші ризики необхідно враховувати. Ось про що йде мова і чому я взяв слово, щоб усі ті речі, зокрема долар по 31 гривні та інші, ми зараз збили і врахували.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Констанкевич Ірині Мирославівні, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я вважаю і наша депутатська група «Партія «За майбутнє» вважає, що кожен день, який сьогодні переживає українська нація і Українська держава, – надважливий та історичний день задля збереження українського суверенітету.

Ви знаєте, я думаю, що невдовзі, за пару років, люди, які були причетні до рішення, яке ми сьогодні будемо приймати, у своїх спогадах опишуть усі перипетії його прийняття. Але я більш ніж переконаний, що це рішення свідчить про те, що ми точно не російська Державна Дума, тому що стільки часу обговорюємо указ Президента, адже Державна Дума за 2-3 хвилини проголосувала, як швидко треба ввести війська в іншу державу. Більше того, ми можемо дискутувати, можемо переконувати і можемо солідарно відповідати на блуд, який чуємо від окремо взятої політичної фракції, і ми показуємо консолідацію українського парламенту перед лицем ворога.

Тому, друзі, я хочу сказати, що кожен з нас, присутніх тут, сподівається, що Президент як Верховний Головнокомандувач, що уряд, Національний банк, усі органи влади сьогодні знають, що далі робити і щодо оборони, і щодо енергетики, і щодо економіки, і щодо всіх інших галузей життя. Головне, ми маємо забезпечити впевненість, спокій у державі і перемогу в завтрашньому дні. Голосуємо «за».

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Ми, Верховна Рада України, зібралися тут сьогодні, щоб затвердити Указ Президента України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України». Україна випробувала всі дипломатичні шляхи, однак агресія з боку Росії зростає, на наших кордонах стоїть вороже військо. З нашої сторони на кордоні стоїть сильна, міцна українська армія, в яку ми віримо, але ситуація ускладнена, і це означає, що потрібно негайно вводити надзвичайний стан.

Запроваджуючи надзвичайний стан, ми діємо на випередження ідеям Кремля, дії якого спрямовані на дестабілізацію ситуації всередині нашої країни. Ми діємо так, щоб насамперед мобілізувати місцеву владу, державну владу та силові структури, щоб попередити можливі провокації всередині нашої країни, щоб зменшити панічні настрої серед населення України.

Надзвичайний стан – для того, щоб бути готовими до можливих провокацій з боку терористичних російських угруповань, які можуть бути всередині

нашої країни. Надзвичайний стан – для того, щоб чітко визначити обов'язки місцевої, державної влади, громадян і силових структур.

Переконаний, що введення надзвичайного стану не перешкодить життю та здоров'ю законослухняних громадян. Українцям немає за що переживати, у нас міцна армія, нам потрібно зберігати розсудливість і не вірити фейкам у соціальних мережах. Довіряйте офіційним джерелам інформації. Ми – сильна нація.

Слава Україні! Слава Збройним Силам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народному депутату Михайлу Забродському, фракція «Європейська солідарність».

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановні колеги, шановні українці! Ми – горда і волелюбна нація, яка вже не перший рік живе в зовсім іншій суспільній і політичній реальності, яку дуже важко зрозуміти, особливо в Москві.

Сьогодні ми з вами зробили чимало, і впевнений, через декілька хвилин зробимо ще більше. Урешті-решт ті обмеження і ті жертви, на які, можливо, доведеться піти багатьом з нас і мільйонам наших співвітчизників, це не така висока плата, адже це не настільки серйозно порівняно з тим, чим ризикують ті, які зараз перебувають на сході нашої держави і на інших кордонах, на інших стратегічних напрямках. Але ми маємо чітко розуміти: ми лише на початку нашого шляху, нам ще є над чим працювати і що зробити для оборони цієї країни.

На черзі розгляд нової редакції Закону «Про основи національного спротиву», на черзі нові пропозиції щодо збільшення фінансування армії, на черзі (для окремих категорій, присутніх тут) проект закону про колабораціонізм, який ми теж розглянемо.

Нещодавно, буквально вчора ввечері я повернувся з відрядження. Скільки можна було за 72 години проїхати? Ну, більше половини лінії зіткнення. Всіх військових хвилює лише одне питання. І це не лише питання бронезилетів, касок, боєприпасів, продовольства і пального. Їх хвилює моноліт, який має залишитися тут, у тилу. І ми з вами – відображення цього моноліту. Ми – та єдина сила, яка має консолідувати суспільство і думати не про політичні вподобання, а про захист нашої країни (*Оплески*).

Пропоную для того, щоб продемонструвати тим з них, хто, можливо, нас зараз дивиться, встати і стоячи привітати Збройні Сили України та інші військові формування, які боронять нашу державу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Стефанишиній Ользі Анатоліївні.

Соломія Бобровська, фракція «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні українці! Ми приводимо державу в стан повної обороноздатності, бо як країна, яка восьмий рік веде війну за свою державу, ми знаємо, що таке в критичний час бути згуртованими, мобілізованими і чітко розуміти, що кожен з нас повинен, має і зобов'язаний робити.

Я хочу наголосити, що введення режиму надзвичайного стану не означає введення режиму воєнного стану, це категорично різні речі. І сьогодні надзвичайний стан вводиться для того, щоб оперативно й швидко могли прийматися рішення на місцях для того, щоб не було паніки, і штаби у ваших областях уже розгорнуті і працюють. Але наголошу, жодної паніки, хаосу, дезінформації, дезорганізації, тому що це та зброя, яку сьогодні Російська Федерація оперативно на всіх можливих міжнародних і насамперед на наших внутрішніх майданчиках використовує, тисячами штампує фейки, в які вже, власне, не вірять і їхні громадяни.

Я прошу всіх тут присутніх заспокоїти своїх виборців на місцях і сказати, що права громадян будуть максимально забезпечені і не турбуватимуть ані бізнес, ані економіку. Це для того, щоб влада могла швидко й оперативно приймати рішення на своїх місцях.

І найважливіше. Шановні українці, сьогодні час готуватися стояти пліч-о-пліч за себе і пам'ятати, що це наша війна за нашу землю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

Бужанський Максим Аркадійович. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні українці! Коли дорослі налякані, це відчувають діти, їм тоді теж страшно. Тож не бійтеся нічого, бережіть дітей.

Зараз ми проголосуємо за введення надзвичайного стану на всій території нашої країни. Я хочу ще раз підкреслити, що всі заборони, які передбачаються в разі запровадження цього стану, вводитимуться лише за потреби, якщо буде така ситуація, а якщо ні, то життя кожного українця не зміниться.

Ми голосуємо за введення надзвичайного стану на 30 днів, і я прошу кожного без винятку підтримати це рішення. Це наша позиція, ми повинні

продемонструвати, що беремо на себе повну відповідальність за те, що відбувається в країні в такі скрутні часи. Я пропоную перестати шукати ворогів поміж нас. Ми всі представляємо тут наших виборців, наших громадян. Я пропоную витратити менше часу на порожні політичні гасла і більше часу приділяти цифрам, математиці. Давайте розмовляти мовою цифр, бо час у нас уже дуже критичний.

Прошу всіх без винятку підтримати введення надзвичайного стану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Власенку Сергію Володимировичу, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. За останні декілька днів я значно більше ніж зазвичай спілкуюся з військовими. Дорослі не бояться, дорослі готові захищати нашу країну, дорослі готові зробити все для того, щоб і інші дорослі, і наші діти були повністю захищені.

Фракція «Батьківщина» одностайно і беззаперечно підтримає указ Президента про запровадження надзвичайного стану. Я хотів би сказати, що цей указ дуже збалансований. Він, з одного боку, надає можливість органам державної влади, органам місцевого самоврядування оперативно в короткі, стислі терміни реагувати на можливі провокації, але, з другого боку, указ не зачіпає ключових основоположних прав людини і не обмежує їх. Це вкрай важливо для того, щоб держава продовжувала спокійно працювати, але маючи інструменти для відповіді і відсічі будь-якій провокації, яка виникла б за цей період, за період дії цього указу.

Тому я ще раз звертаюся до всіх. По-перше, дорослі не бояться. По-друге, у країні немає жодної паніки. Суспільство розуміє, чому держава сьогодні зобов'язана реагувати на ті виклики, які є, у той спосіб, як держава реагує, а саме шляхом запровадження надзвичайного стану на всій території нашої держави.

Ще раз підкреслю, «Батьківщина» одностайно і в повному складі підтримує цей збалансований і виважений указ.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, статей 189, 190 Регламенту Верховної Ради України, статей 5, 6 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону України «Про затвердження Указу Президента

України «Про введення надзвичайного стану в окремих регіонах України» ([№ 7108](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 335.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка (*Оплески*).

Шановні колеги, позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.